

BEHEER VAN GRASSPORTVELDEN IN OOSTENDE

2

Oostende beschikt in de wijk Stene over een uitgestrekt sportpark met tal van binnen- en buitensportterreinen. Tijdens een studie- en demodag ingericht door VVOG lag de focus op de 22 voetballerijnen die er sinds 2009 pesticidevrij beheerd worden. Er werd gestart met een algehele beleidsvisie inzake het pesticidevrij beheer van het openbaar domein. Vervolgens kwamen alle technische aspecten voor aanleg, beheer en regeneratie in detail aan bod en in de praktijk gedemonstreerd.

VIER VUISTREGELS VOOR EEN OPTIMAAL GRASSPORTVELD:

- ✓ Hanteer een intensief maairegime en voer het maaisel af
- ✓ Gebruik een evenwichtige bemesting met traagwerkende meststoffen
- ✓ Regeneer jaarlijks d.m.v. doorzaaien en herstellen van kale plekken
- ✓ Voorkom overbespeling door goed onderling overleg

Intense samenwerking levert resultaten op

Sinds 1 januari 2015 moeten alle steden en gemeenten het openbaar domein pesticidevrij beheren. Ook beheerders van sportvelden, recreatiedomeinen, pretparken en speeltuinen vallen onder deze wetgeving. Het pesticidevrij beheer in het sportpark 'De Schorre' in Oostende is mogelijk door de intense samenwerking tussen de sport- en groendienst, de sportclubs en de groenaannemer. Deze samenwerking is gebaseerd op wederzijds respect. Zo werden er strenge regels opgelegd wat betreft de bespeldruk. Het resultaat is dat de velden goed bespeelbaar blijven en dat de groendienst op het einde van het seizoen niet geconfronteerd wordt met hoge kosten voor heraanleg (of regeneratie). Door de goede conditie van de grasmat krijgen onkruiden geen kans om de kop op te steken.

Maaien

Een van de belangrijkste beheermaatregelen op een voetbalveld is uiteraard het maaien van het gras. Daar wordt in Oostende veel aandacht aan besteed. De medewerkers van de 'Directie Openbaar Domein' houden nauwkeurig toezicht op de werkzaamheden van de aannemer. Zo worden op voorhand de maaimachines gekeurd. Er wordt gemaaid met rotatieve maaisystemen. De belangrijkste criteria zijn dat het maaisel dient opgevangen en afgevoerd en dat er gazonbanden met een lage bandenspanning gebruikt worden. Tractoren om te maaien zijn niet toe-

Voor het bezanden (verschralen) wordt gewassen rijnzand gebruikt.

De verschraling wordt uitgevoerd met bezandingsmachine met daarna machinaal inponsen en vullen d.m.v. een sleepnet.

gelaten. De maaihoogte hangt af van de groeizaamheid en schommelt in het groeiseizoen van twee tot driemaal per week. In het bestek zijn op jaarbasis 70 maaibeurten voorzien. Er dient gemaaid in 4 richtingen (2x in de lengte en 2x in de breedte) De maaihoogte van de sportvelden bedraagt 3 cm. De buitenranden worden op 4 cm gemaaid weliswaar met een minder hoge frequentie. Het is de bedoeling om door deze maatregel de zaadvoorraad van allerlei onkruiden niet nodeloos hoog te laten worden, aldus de beheerders.

Bemesting

Alle terreinen worden viermaal per jaar bemest met een samengestelde gecoate meststof met vertraagde/gecontroleerde afgifte. Gewoonlijk krijgen de velden in maart een eerste keer een basisbemesting met een NPK-meststof van 30-8-8. Daarna volgt nog eenzelfde soort bemesting in de periode mei-juni en in juli-augustus. In oktober krijgen de velden dan een bemesting met extra kalium en zonder fosfor (13-0-30).

Ziekten en plagen

Een sportgazon is een zwaar belaste groenvorm waar problemen kunnen optreden. In het sportpark heeft men al te maken gehad met rooddraad (*Corticium fuciforme*) en dollarspot (*Sclerotinia homocarpa*). Maar door deskundig advies inzake een aangepaste bemesting heeft men steeds efficiënt met deze ziektes kunnen omgaan. Zeldzame onkruiden zoals weegbree worden tijdens regelmatige inspectierondes manueel verwijderd. Tegen plagen zoals emelten wordt niet opgetreden. Men laat de vogels hun werk doen en meestal gaat het probleem vanzelf weg. Mollen worden met klemmen gevangen.

Beregemen en drainage

Dit is een punt waaraan veel belang gehecht wordt. Alle velden beschikken over een hydrant die water voorziet vanuit de vijvers binnen het sportcomplex. Het pomphuis dat beheerd wordt door TMVW, heeft genoeg vermogen (11 kilobar) om 8 velden tegelijk te beregenen. In functie van de noodzaak worden de meeste velden regelmatig beregend met een zelfrijdende beregeningsinstallatie. Dit werk gebeurt in eigen beheer zodat men kort op de bal kan spelen. Zo beregent men ook wanneer er 's morgens dauw op de velden ligt. Een beregening helpt dan om het schimmelgunstig klimaat te doorbreken waardoor de planten sneller opdrogen. Alle velden zijn gedraineerd om vooral tijdens de winter het overvloedige water voldoende te kunnen afvoeren. Een regelmatige controle en onderhoud

In functie van de noodzaak worden de meeste velden regelmatig beregend met een zelfrijdende beregeningsinstallatie.

Bij het topfrozen wordt alleen de bovenste laag weggehaald waardoor de wortels en de groeipunten blijven zitten.

van het drainagesysteem is gewenst om de drainagecapaciteit optimaal te houden.

Uitkammen

Voor het kammen wordt het gazon gemaaid op een minimale hoogte van 3 cm. Het uitkammen zelf verloopt machinaal door middel van staven die het gazonop-

pervlak krabben en ontdoen van onregelmatigheden. De viltlaag, mos, onkruid en straatgras worden zoveel als mogelijk weggeveegd.

Regeneratie

Eenmaal per jaar worden alle terreinen geregenereerd door te bezanden (verschralen) en door te zaaien. Daarna wordt

Gemiddeld wordt elk veld viermaal per jaar geprikt om goed te beluchten

onmiddellijk berekend. Het doorzaaien voert men naargelang de noodzaak uit in kruisvorm waarbij het zaad op rijen met een onderlinge afstand van 4 cm tot op een diepte van 0,5 cm wordt gezaaid. Het graszaadmengsel is samengesteld uit 75% Engels raaigras met minimaal drie verschillende variëteiten en 25% veldbeemd met minimaal 2 verschillende variëteiten. I.v.m. het verschralen kunnen twee regimes toegepast worden. Een eerste manier is het licht verschralen door te bezanden van 30 ton/veld met

een bezandingsmachine. Bij de meer doorgedreven aanpak wordt verschraald met 30-90 ton/veld. Na het ponsen (beluchten) worden de gaten met het zand gevuld door middel van een sleepnet en borstels. Eén keer om de drie à vier jaar laat men de velden topfrozen waarbij alleen de bovenste laag weggehaald wordt en de wortels en de groeipunten blijven zitten. Op deze manier zorgt men er voor dat het straatgras zwaar aangepakt wordt. Na het topfrozen wordt er verschraald door te bezanden met 30 ton/

veld gewassen rijzand. Daarna wordt er doorgezaaid met een zaaidichtheid van 300 kg/veld.

Beluchten

Gemiddeld wordt elk veld viermaal per jaar geprikt met per beurt gemiddeld 150-200 prikken per m². Dit wordt steeds uitgevoerd met volle pennen van minimaal 2 cm diameter tot op een diepte van maximaal 40 cm. Eenmaal per jaar gebeurt dit door de aannemer ter gelegenheid van de regeneratie. De hoek van het wrikken wordt in functie van de veldomstandigheden ter plaatse bepaald zodat de optimale beluchtingsresultaten kunnen bekomen worden. De verdichtingsgraad van de sportvelden wordt nauwgezet opgevolgd door de inzet van een penetrometer dat een zeer eenvoudig maar doeltreffend meetinstrument is. Men is genooddaakt om de verdichting goed op te volgen omdat de bodem bestaat uit (zware) poldergrond. Ondanks de vraag van de sportclubs wordt er niet gerold. Dit leidt tot verdichting van het veld en moet wegens de zware bodem vermeden worden. ●

< Jan Vancayzeele, tekst en foto's

JUBILEUMEDITIE NATIONALE GRASDAG

DONDERDAG 30 JUNI 2016, HOVE

Deze praktijkdag is aan zijn **TIENDE editie** toe en is inmiddels uitgegroeid tot een vast begrip in de tuinsector. De jubileumuitgave van de grasdag focust op **Tuin, Techniek en Technologie** en biedt een terugblik op alle thema's van de afgelopen edities: doorzaaien, beluchten, renovatie van de grasmat, accumachines, beregening, maaien, verticuteren, graszoden... Kortom, voor de professionele grasspecialisten een totaalconcept met heel wat demonstraties en nuttige tips om direct in de praktijk om te zetten.

nodige info voorzien.

- Een informele babbel met collega's en/of branchegenoten.

VELDBLOEMEN EN NATUURLIJKE GRASBERMEN

Alhoewel overduidelijk de focus ligt op aanleg en onderhoud van gazons, kunnen de professionele bezoekers ook kennismaken met eenjarige, kleurrijke en langbloeiende veldbloemenmengsels met het oog op biodiversiteit en het behoud van bijen en andere nuttige insecten. Deze veldbloemenmengsels kunnen de concurrentie met onkruid heel goed aan.

Graszaadbedrijf Limagrain Advanta organiseert deze praktijkdag i.s.m. meststoffenleveranciers Compo en Everris, gewasbeschermingsmiddelenproducent Bayer CropScience en Terracottem, specialist in bodemverbetering.

HET GAZON VAN DE TOEKOMST

Tuin, Techniek en Technologie!

KOM NAAR DE GRASDAG EN ONTDEK HET GAZON VAN DE TOEKOMST!

Het demoplatform wordt opnieuw hét trefpunt voor tuinaanleggers, groendiensten, greenkeepers en professionelen die dagdagelijks met aanleg of onderhoud van groen bezig zijn.

WAAROM U DIT EVENT ALS GROENVOORZIENER ABSOLUUT NIET MAG MISSEN!

- De gras- en bemestingsproeven van verschillende partners.
- Grote focus op machinedemonstraties.
- U krijgt een persoonlijk antwoord op al uw vragen met betrekking tot grassen, zoden, bemesting, machines.
- Ieder uur worden rondleidingen voorzien bij alle standhouders waarbij achteraf vrij kan rondgewandeld worden.
- Kennismaking met de beroepsverenigingen zoals AVBS en PCS die u als groenvoorziener van de

PRAKTISCHE INFORMATIE

- Donderdag 30 juni 2016 doorlopend van 10.30 u tot 18.00 u
- Jos Covelierstraat tegenover nr. 54 te Hove (Kontich)
- Ruime parking voorzien op loopafstand van het demoterrein
- Toegang is gratis, registratie verplicht via www.nationalegrasdag.be